

Datum
2020-05-05Diarienummer
Af-2020/0014 3498Avsändarens referens
Fi2020/01009/S1Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda görs permanenta (Fi2020/01009/S1)

Arbetsförmedlingen har ombetts att lämna svar på ovanstående remiss och lämnar härmed sitt yttrande.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen ställer sig allmänt positiv till insatser som bidrar till att åstadkomma en välfungerande arbetsmarknad och en hög sysselsättning. Arbetsförmedlingen har enligt sin instruktion ansvar för att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett effektivt, enhetligt och rättssäkert sätt. Arbetsförmedlingen har vidare ansvar för att motverka könsuppdelning på arbetsmarknaden.¹

Mot bakgrund av att de tillfälliga bestämmelserna inte har utvärderats finner Arbetsförmedlingen att det i nuläget inte är lämpligt att fatta beslut om att göra bestämmelserna permanenta. Arbetsförmedlingen föreslår i stället att provotiden för de tillfälliga bestämmelserna förlängs fram tills att en utvärdering har genomförts. Om regeringen ändå beslutar sig för att permanenta bestämmelserna menar Arbetsförmedlingen att det finns risk för överkompensation och felaktiga betalningar.

I det följande avges först en övergripande synpunkt på promemorian. Därefter lämnas mer detaljerade synpunkter.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Sedan 2017 är det möjligt för vissa s.k. enmansföretag att få en nedsättning av arbetsgivaravgifterna när en första person anställs i företaget. Den

---

¹ Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

Datum
2020-05-05Diarienummer
Af-2020/0014 3498

ekonomiska lättnaden syftar till att öka sysselsättningen och i förlängningen även bidra till att öka benägenheten bland enmansföretagare att anställa fler när rutiner och kunskap kring anställningsförfarandet upparbetats inom företaget. Med anledning av att regeringen nu aviserar att bestämmelserna ska göras permanenta från den 1 januari 2021 vill Arbetsförmedlingen framföra en övergripande synpunkt som handlar om att det tillfälliga regelverket inte tycks ha blivit utvärderat. Det framgår åtminstone inte av regeringens promemoria att en sådan är genomförd.

I Sverige har vi en lång tradition av att nogsamt utreda frågor och reformer utifrån flera olika perspektiv innan regering och riksdag fattar beslut. Många samhällsfrågor är av mycket komplex natur, precis som den fråga detta remissvar handlar om. Detta arbetssätt bidrar till en välinformerad debatt, välgrundade beslut som ska kunna få avsedd effekt och till långsiktighet. Arbetssättet utgör även grunden för att vi ska kunna säkerställa att förvaltningen är rättssäker och effektiv. Promemorian saknar exempelvis övertygande argument vad gäller sannolikheten för att ensamföretagare skulle anställa vid frånvaro av nedsättningen, dvs. ett resonemang om risken för dödviktseffekter är bristfällig. Vidare saknas tillfredställande återkoppling till hur bestämmelserna har påverkat jämställdheten och de önskade effekter som framfördes av regeringen redan 2016. Med vetskap om de oklarheter som föreligger kring hur bestämmelserna om nedsättning samspelar med övriga regelverk för arbetsgivarstöd hade en kvalificerad utvärdering varit både önskad och förväntad innan beslut fattas om att göra bestämmelserna permanenta.

Mot denna bakgrund föreslår Arbetsförmedlingen att prövotiden för de tillfälliga bestämmelserna förlängs. En förlängning skulle ge regeringen utrymme att utvärdera de tillfälliga bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda innan beslut fattas om ett permanent införande.

Ifall regeringen ändå väljer att fatta beslut om att permanenta de tillfälliga bestämmelserna utan att först utvärdera regelverket, vill Arbetsförmedlingen framföra ett antal mer detaljerade synpunkter som handlar om risken för överkompensation och felaktiga utbetalningar samt den ökade administration som den manuella hanteringen av regelverket idag genererar. Att Arbetsförmedlingen inte nämns som en av de myndigheter som i hög grad påverkas av de tillfälliga bestämmelserna gör det än mer viktigt att i detta sammanhang lyfta fram de erfarenheter och lärdomar som myndigheten erhållit under åren 2017–2020 avseende regelverket och dess konsekvenser.

Risken för överkompensation och felaktiga utbetalningar

Det är inte ovanligt att den först anställda som avses också är en person som anställs med ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen. Enligt

Datum
2020-05-05Diarienummer
Af-2020/0014 3498

information på Skatteverkets hemsida lämnas det så kallade växa-stödet genom ett ansökningsförfarande. Arbetsgivaren ansöker genom att vid varje inlämnad arbetsgivardeklaration fylla i lönesumman för medarbetaren i arbetsgivardeklarationens ruta för växa-stöd. Enligt uppgift från Skatteverket fattas dock inte något formellt beslut om växa-stöd. Arbetsförmedlingen erfar vidare att det är svårt att få information via Skatteverket om vilken anställd som växa-stödet avser. Arbetsförmedlingen ges därmed begränsade möjligheter att granska om en arbetsgivare har redovisat tillräckliga arbetsgivaravgifter.

Effekter av nuvarande utformning av bestämmelser

Arbetsförmedlingen har vissa bestämmelser om på vilka grunder olika former av arbetsgivarstöd kan betalas ut. Stöd för exempelvis nystartsjobb beräknas på arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgiften.^{2 3} En nedsättning av arbetsgivaravgiften innebär därför att Arbetsförmedlingens subvention till arbetsgivaren kommer att påverkas och i vissa fall bli lägre om hänsyn tas till växa-stödet. Information om att arbetsgivaren beviljats nedsättning är dock ingen information som förmedlas vidare till Arbetsförmedlingen. Detta leder till att stödnivån inte ändras innan stöd lämnas. Detta medför en ökad risk för felaktiga utbildningar och överkompensation. För att undvika retroaktiva omprövningar och återkrav bör Skatteverket rimligtvis, innan nedsättningen av arbetsgivaravgifterna beviljas, förvissa sig om att arbetsgivarstöd inte redan ges av Arbetsförmedlingen. Detta, eftersom Arbetsförmedlingen troligen i de flesta fall vid ansökan om nedsättning till Skatteverket redan har ett pågående ärende. Arbetsförmedlingens beslut om att subventionera en anställning meddelas innan anställningen påbörjas.

Av stödförordningarnas konstruktion anges att stöd lämnas med ett belopp som är baserat på arbetsgivarens kostnad för arbetsgivaravgift, se exempelvis 16 § Förordning (2018:43) om stöd för nystartsjobb. Men den uppgift som Arbetsförmedlingen hämtar från Skatteverket och beräknar sitt stöd på är arbetsgivarens redovisade bruttolön (med hänsyn tagen till bidragstaket i 17 §). Det här regleras i 8 c § i Förordning (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet:

Till Arbetsförmedlingen ska uppgifter lämnas ut från beskattningsdatabasen i den utsträckning det behövs för beräkning eller kontroll av stöd till arbetsgivare enligt förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb, förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, förordningen (2018:42) om särskilt anställningsstöd eller förordningen (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar.

² Förordning (2018:43) om stöd för nystartsjobb.

³ Övriga stöd beräknas i huvudsak på lön och sociala avgifter där bidragsnivån fastställs med en procent utifrån den omfattning som arbetsförmågan är nedsatt med i förhållande till anställningen. Nedsättningen av arbetsgivaravgifter kan leda till att arbetsgivaren har rätt till en lägre eller högre ersättning beroende på hur stor arbetsgivaravgiften är.

Datum
2020-05-05Diarienummer
Af-2020/0014 3498

De uppgifter som ska lämnas ut med stöd av första stycket är

- 1. uppgifter per betalningsmottagare i en sådan arbetsgivardeklaration eller förenklad arbetsgivardeklaration som avses i 26 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244),*
- 2. identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och betalningsmottagaren, och*
- 3. uppgift om den redovisningsperiod som deklarationen avser.*

Motsvarande bestämmelser för Arbetsförmedlingen framgår av myndighetens författningssamling (AFFS 2019:1).

Det betyder att Arbetsförmedlingen beräknar och utbetalar stöd utan hänsyn tagen till olika former av nedsättning av arbetsgivaravgifter eftersom det är uppgifter som inte delas med Arbetsförmedlingen.

Som Arbetsförmedlingen har uppmärksammat i andra sammanhang⁴ råder det även i detta fall oklarheter i frågor som handlar om vilken information, i vilket skede och hur information ska delas mellan Arbetsförmedlingen och Skatteverket behöver klargöras. Givet att det inte ska vara möjligt för arbetsgivare att kunna ta del av stöd från båda regelverken samtidigt, skulle en möjlig väg framåt exempelvis kunna vara att Arbetsförmedlingen rapporterar till Skatteverket, men det förutsätter att Skatteverket har tillämpliga bestämmelser om att avslå växa-stöd om annat stöd för anställningen redan finns.

Sammanfattningsvis menar Arbetsförmedlingen att utformningen av de tillfälliga bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för ensamföretagare bör ses över och frågan om hur bestämmelserna, på ett mer rättssäkert och effektivt sätt, kan samspela både juridiskt och systemmässigt med övriga regelverk för arbetsgivarstöd reds ut.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Mindhammar
Generaldirektör

Stina Svenberg
Utredare

---

⁴ Se Arbetsförmedlingens yttrande över promemorian En tillfällig förstärkning av stödet vid korttidsarbete, dnr. Af-2020/0020 3038.

Datum
2020-05-05Diarienummer
Af-2020/0014 3498

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av utredare Stina Svenberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har enhetschef Johannes Kotsakidis för enheten Riktning och stöd och rättschef Anna Middelman på Rättsavdelningen deltagit.